

do niektórych wydarzeń na Konferencji: do nich należało demagogiczne hasło „Dobra Nowina dla biednych”. Czy można tak określać Ewangelię, która jest dla wszystkich? W takim razie logicznym byłoby inne hasło „Zła Nowina dla bogatych”!

Ludwig Wiedenmann SJ mówił o pracach Naukowego Instytutu Misyjnego „Missio” w Akwizgranie (Aachen). Zadaniem tej placówki misjologicznej jest wypracowanie teologii Trzeciego Świata, stąd też pod tym kątem prowadzona jest specjalna dokumentacja i biblioteka. Publikacje Instytutu to: „Theologie im Kontext” — czasopismo oraz cykl u Herdera „Theologie der Dritten Welt”.

M. R. Spindler przedstawił ze swej strony prace Międzyuniwersyteckiego Instytutu Badań Misjologicznych i Ekumenicznych (IIMO), jaki mieści się w Lejdzie (Leiden, Holandia). Chodziło tutaj głównie o projekt zatytułowany „Biblistyka i misjologia”, gdzie jest mowa o potrzebie konfrontacji wyników badań egzegetycznych z aktualnymi wymogami dzisiejszego świata. Czasopismem Instytutu jest „Exchange. Bulletin of Third World Christian Literature”. Warto przy tej okazji zasygnalizować parę pozycji orientacyjnych na temat biblistyki w krajach misyjnych: E. J. Schoonhoven, *The Bible in Africa*, „Exchange” 9 (April 1980) 1—48; M. R. Spindler, *Recent Indian Studies of the Gospel of John*, tamże 9 (December 1980) 1—55.

Podczas programowej wycieczki egzegeci — uczestnicy zjazdu mieli możliwość przekonać się, ile głębokiej teologii mieści się w rzeźbiarskich dziełach wybitnego przedstawiciela późnego gotyku, Tilmana Riemschneidera, rozsianych w pięknych kościołach i kaplicach w Creglingen (Marienaltar w Herrgottskirche) i w Rothenburg ob der Tauber (Heilig-Blut-Altar w St. Jakobs-Kirche). Wypada jeszcze na zakończenie odnotować udział w inauguracyjnej koncelebrze mszalnej biskupa Würzburga (łacińskiego Herbipolis), Paula-Wernera Scheelego, b. profesora dogmatyki w wydziale teologicznym Uniwersytetu w Würzburgu, oraz wybór przewodniczącego zachodnioniemieckich nowotestamentowców, którym został ponownie Karl Kertelge z Monastyru (Münster).

Kraków

KS. JERZY CHMIEL

Ks. Tomasz Jelonek

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO TOWARZYSTWA TEOLOGICZNEGO W KRAKOWIE W ROKU 1980

W roku sprawozdawczym Polskim Towarzystwem Teologicznym w Krakowie kierował Zarząd wybrany przez Walne Zebranie w dniu 25 stycznia 1980 roku w składzie: ks. doc. dr hab. Jerzy Chmiel jako prezes, O. dr Jan Wichrowicz OP jako wiceprezes, ks. dr Tomasz Jelonek jako sekretarz, ks. mgr Mieczysław Piłat SDB jako skarbnik i ks. mgr Władysław Włodarski jako bibliotekarz. Ponieważ skarbnik ks. mgr Mieczysław Piłat został mianowany inspektorem prowincji salezjańskiej we Wrocławiu i zrezygnował ze swojej funkcji w Towarzystwie, Zarząd na

mocy art. 18 Statutu wybrał jako skarbnika ks. mgra Stanisława Zychowicza w dniu 26 września 1980 roku. Walne Zebranie do Komisji Kontrolującej powołało ks. prał. Czesława Obtulowicza jako przewodniczącego oraz ks. dra Stefana Ryłkę CRL i ks. lic. Antoniego Okrzesikę jako członków. Członkami Sądu Koleżeńskiego byli: ks. prof. dr hab. Eugeniusz Florkowski jako przewodniczący oraz ks. doc. dr hab. Adam Kubiś i ks. prof. dr hab. Władysław Smereka jako członkowie.

Zarząd PTT w Krakowie odbył cztery przepisane przez Statut zebrania, na których omawiano program działalności, uroczystości Długoszwowe i przygotowano Walne Zebranie. Towarzystwo prowadziło w myśl Statutu działalność odczytową i wydawniczą.

I

W okresie sprawozdawczym odbyło się pięć zebrań ogólnych z następującymi referatami: ks. prof. dr hab. Bolesław Przybyszewski, *Krakowskie lata Kardynała Hozjusza* oraz ks. prof. dr hab. Eugeniusz Florkowski, *Nauka Kardynała Hozjusza o Kościele* (21 II 1980); ks. doc. dr hab. Kazimierz Hoła, *O chrystologii Marcina Lutra* (17 IV 1980); ks. prof. dr hab. Bolesław Przybyszewski, *Życie i działalność Jana Długosza* (uroczyste zebranie z okazji 500. rocznicy śmierci, 22 V 1980); ks. dr Karol Dłopolski, *Dzieło chrześcijańskiego miłosierdzia w Polsce i na świecie* (18 IX 1980); ks. prof. dr hab. Ignacy Różyczki, *Nabożeństwo do Miłosierdzia Bożego w świetle teologii* (20 XI 1980).

Zebrania organizowane były przy wydatnej pomocy Wydziału Duszpasterskiego Kurii Metropolitalnej w Krakowie i odbywały się w pałacu Arcybiskupów Krakowskich przy ul. Franciszkańskiej 3.

W dniu 28 maja 1980 zorganizowano międzyszekcyjne zebranie naukowe poświęcone *Listowi Jana Pawła II o tajemnicy i kulcie Eucharystii* z następującymi referatami i komunikatami: ks. doc. dr hab. Jerzy Chmiel, *Wprowadzenie do teologii Listu*; ks. dr Tomasz Jelonek, *Eucharystia i Kościół (aspekt biblijny)*; O. dr Franciszek Małaczyński OSB, *Aspekty liturgiczne Listu ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji polskiej*; ks. doc. dr hab. Tadeusz Pieronek, *Eucharystia a prawo kościelne w świetle Listu*; ks. dr Stanisław Nowak, *Wpływ tajemnicy Eucharystii na życie kapłana*.

Na specjalnych zebraniach dla alumnów Krakowskiego Seminarium Duchownego wystąpili: prof. dr hab. Karol Estreicher (UJ) na temat *Kardynał Stanisław Hozjusz w Rzymie* (29 II 1980); dr Marek Rostworowski (Muzeum Czartoryskich w Krakowie) z uwagami na temat wystawy *Polaków portret własny*.

Zgodnie z postanowieniem Statutu (art. 6b) zorganizowano cykl odczytów publicznych: w kościele św. Mikołaja w Krakowie cykl *Z historii i teologii krzyża z odczytami*: ks. doc. dr hab. Jerzy Chmiel, *Droga Krzyżowa w Jerozolimie w świetle wykopalisk archeologicznych* (5 III 1980); ks. prof. dr hab. Władysław Smereka, *Rozwój nabożeństwa Drogi Krzyżowej* (12 III 1980); prof. Tytus Górski, *Krzyż w sztuce starochrześcijańskiej* (19 III 1980). Cykl odczytów *Nauka Kościoła o małżeństwie* w kościele św. Mikołaja z odczytami: ks. doc. dr hab. Jerzy Chmiel, *Małżeństwo i rodzina na kartach Pisma świętego* (1 X 1980); tenże, *Dla czego Kościół katolicki jest przeciwny rozwodom?* (8 X 1980); ks. dr Stanisław Nowak, *Funkcje chrześcijańskiej rodziny* (15 X 1980); ks. dr Jan Szkoła, *Małżeństwo jako powołanie* (22 X 1980); oraz w kościele św. Jana z odczytami: ks. dr Tomasz Jelonek, *Miłość ludzka modelem stosunku Boga do człowieka*; tenże, *Rodzina kościołem domowym* (9 i 23 X

1980). Rozpoczęto również cykl odczytów *Jan Paweł II naucza w kościele Bożego Miłosierdzia* i wygłoszono w jego ramach: ks. doc. dr hab. Jerzy Chmiel, *Charakterystyka przepowiadania Jana Pawła II* (9 X 1980); tenże, *Troska Jana Pawła II o katechizację* (13 XI 1980); ks. dr Tomasz Jelonek, *Jan Paweł II o godności pracy ludzkiej* (11 XII 1980).

W ramach PTT działało dziesięć sekcji naukowych i sekcja wydawnicza. Na zebraniach i sympozjach organizowanych przez sekcje wygłoszono 63 referaty.

Sekcja filozoficzna, kierowana przez ks. prof. dra hab. Tadeusza Wojciechowskiego odbyła pięć zebrań z referatami: ks. prof. dr Kurt Kenn, *Filozoficzne i teologiczne refleksje na temat obrazu człowieka w encyklice Jana Pawła II „Redemptor hominis”* (w języku niemieckim, 19 III 1980); dr Erwin Waldschütz (Wiedeń), *Philosophische Aspekte der Mistik Meister Eckhards* (30 IV 1980); ks. dr hab. Jan Sieg SJ, *Srodki społecznego przekazu a prawa człowieka* (21 X 1980); ks. dr Henryk Piszkański CSsR, *Studia filozofii chrześcijańskiej w Stanach Zjednoczonych* (18 XI 1980); tenże, *Czy Anna Frank była cudownym dzieckiem?* (16 XII 1980). Zebrania odbywały się w Domu Arcybiskupim przy ul. Franciszkańskiej 3 i w gmachu Krakowskiego Seminarium Duchownego przy ul. Manifestu Lipcowego 4.

Sekcja biblijno-liturgiczna pod kierunkiem ks. doc. dra hab. Jerzego Chmiela pracowała w dwu grupach: biblijnej i liturgicznej. Oprócz zorganizowania zebrania międzysekcyjnego na temat *Listu Jana Pawła II o Eucharystii* odbyła sympozjum sydonologiczne (5 III 1980) oraz trzy zebrania. Wygłoszono następujące referaty: dr Stanisław Waliszewski (Poznań), *Moje doświadczenie z 40-letniej działalności sydonologicznej*; ks. doc. dr hab. Jerzy Chmiel, *Perspektywy badań sydonologicznych po II Międzynarodowym Kongresie Sydonologicznym w Turynie w 1978 roku*; ks. mgr Zdzisław Kliš, *Edesseum w ziemi sądeckiej i limanowskiej*; Ks. lic. Stanisław Chłąd, *Prawdziwa godność małżeństwa według 1 Kor 6, 12—20* (27 II 1980); ks. dr Tomasz Jelonek, *Zastosowanie statystyki matematycznej i techniki komputerowej do porównania słownictwa Mowy Szczepeana i Listu do Hebrajczyków* (22 X 1980); ks. dr Antoni Paciurek, *Aktualność egegezy patrystycznej* (28 XI 1980). Miejscem zebrań sekcji był gmach Seminarium Krakowskiego przy ul. Podzamcze 8.

Sekcja apologetyczno-religioznawcza, której kierownikiem był ks. doc. dr hab. Adam Kubiś odbyła trzy zebrania w gmachu Seminarium przy ul. Podzamcze 8 z następującymi referatami: O. dr Czesław Teklak OFMBern, *Problem Jezusa w neomarksizmie* (5 V 1980); tenże, *Problem Jezusa we współczesnym judaizmie* (4 VI 1980); ks. dr Henryk Piszkański CSsR, *Problem sytuacji granicznych w ujęciu Jaspersa* (10 XII 1980).

Sekcja dogmatyczno-moralna kierowana przez O. dra Jana Wichrowicza OP zorganizowała sześć zebrań, na których wygłoszono referaty: O. dr Władysław Skrzydlewski OP, *Sytuacja i perspektywy katolickiej teologii moralnej na Zachodzie* (7 I 1980); ks. dr Jan Kowalski, *Problemy teologiczno-moralne w Puebla* (4 II 1980); O. dr Otto Filek OCD, *Zycie duchowne jako praca* (7 III 1980); O. dr Jan Wichrowicz OP, *Św. Albert Wielki jako teolog-moralista. W 700-lecie śmierci* (6 X 1980); ks. dr hab. Jan Sieg SJ, *Umiarkowanie jako cnota kardynalna i postawa społeczna* (3 XI 1980); O. dr Bogdan Brzuszek OFM, *Sakramentologia O. Leonarda Boffa* (1 XII 1980). Posiedzenia odbywały się w sali Kolegium OO. Dominikanów w Krakowie przy ul. Stolarskiej 12.

Sekcja historyczna pod kierunkiem ks. dra hab. Jana Kusia urządziła osiem zebrań z następującymi referatami: ks. prof. dr Bronisław Natoniński SJ, *Wydział Teologiczny Uniwersytetu Wileńskiego do kasaty Jezuitów*

w roku 1773 (11 I 1980); ks. dr Stefan Ryłko CRL, *Wokół kultu św. Józefa w Polsce* (1 II 1980); ks. prof. dr Kazimierz Drzymała SJ, *Dysputa wileńska ks. Marcina Śmigleckiego z innowiercami polskimi w roku 1599* (15 II 1980); ks. prof. dr hab. Bolesław Przybyszewski, *Jana Długosza pamiątki w Krakowie* (13 V 1980); O. dr Wiesław Murawiec OFMBern, *Bernardyni wielkopolscy a ruchy wyzwolenicze w XIX wieku* (21 X 1980); ks. prof. dr Kazimierz Drzymała SJ, *Książę Stanisław Stojalowski w Zakonie OO. Jezuitów* (29 X 1980); ks. Kazimierz Łatak CRL, *Dzieje Kamienia po roku 1864* (18 XI 1980); ks. prof. dr Bronisław Natoński SJ, *Początki Arcybractwa Miłosierdzia w Krakowie* (1 XII 1980). Zebrania sekcji miały miejsce w różnych pomieszczeniach kościelnych na terenie Krakowa.

Sekcja prawa kanonicznego pod przewodnictwem ks. doc. dra hab. Tadeusza Pieronka na spotkaniu, które odbyło się w lokalu Sądu Metropolitarnego w Krakowie przy ul. Franciszkańskiej 3 w dniu 23 października 1980 roku, zapoznana się ze sprawozdaniem z IV Międzynarodowego Kongresu Kanonistycznego we Fryburgu Szwajcarskim. Sprawozdanie złożyli ks. doc. dr hab. Tadeusz Pieronek i ks. dr Jan Dyduch.

Sekcja misjologiczna była kierowana przez ks. dra hab. Antoniego Bacińskiego CM i na swoje sześć posiedzeń zapraszała najczęściej misjonarzy, którzy dzielili się swymi doświadczeniami. Wygłoszono następujące prelekcje: ks. dr Tadeusz Gocłowski, *Czy Brazylia jest krajem misyjnym?* (30 I 1980); ks. Józef Klatka CM, *Z mojej pracy misyjnej na Madagaskarze* (27 II 1980); ks. Jan Zwoliński CM, *Z pracy misyjnej w Zairze* 3 IV 1980); s. Franciszka Łoboda OSU, *Z pracy misyjnej na Flores* (21 V 1980); ks. Jan Chrzczonowicz CM, *Sytuacja Kościoła katolickiego na Madagaskarze* (22 X 1980); ks. Marian Litewka CM, *Duszpasterstwo specjalne: drogowe w Brazylii w stanie Parana* (19 XI 1980). Zebrania ubogacane przeżroczami odbywały się w gmachu Seminarium Krakowskiego przy ul. Podzamcze 8.

Sekcja pastoralno-homiletyczna w Kalwarii Zebrzydowskiej prowadzona przez O. dra Wiesława Murawca OFMBern odbyła pięć zebrań, na których wygłoszono następujące referaty: O. lic. Józef Wawro OFMBern, *Treść określenia „Jestem Niepokalane Poczęcie” według koncepcji bł. Maksymiliana M. Kolbego* (13 I 1980); O. dr Marian Lisowski OFMConv, *Asceza a człowiek współczesny. Ku odnowionej motywacji praktyk pokutnych* (16 V 1980); O. dr Wiesław Murawiec OFMBern, *Przyczynek do martyrologii Bernardynów w XIX wieku* (22 IX 1980); O. lic. Augustyn Chadam OFMBern, *Ziemia Święta w oczach pielgrzyma* (22 X 1980); diak. Antoni Kluska OFMBern, *Uczestnicy odpustowych nabożeństw i inni pielgrzymi kalwaryjscy* (26 XI 1980). Posiedzenia miały miejsce w Wyższym Seminarium Duchownym OO. Bernardynów w Kalwarii Zebrzydowskiej.

Sekcja w Tarnowie była kierowana przez ks. dra Adama Nowaka i na siedmiu zebraniach wysłuchała następujących referatów: ks. dr hab. Wojciech Kania, *Tarnowskie tradycje patrystyczne* (8 I 1980); ks. dr Michał Bednarz, *Rola Maryi w dziele zbawienia według J 19, 25—27* (22 II 1980); ks. doc. dr hab. Michał Heller, *Od symbiozy do syntezy. Współczesny stan sporu między nauką a religią* (15 IV 1980); ks. prof. dr hab. Bolesław Kumor, *Organizacja parafialna w granicach dzisiejszej diecezji tarnowskiej w świetle Liber Beneficiorum Jana Długosza* (29 IV 1980); ks. mgr Zbigniew Adamek, *Religijne akcenty w poetyckiej twórczości Kamila Baczyńskiego* (21 X 1980); ks. lic. Henryk Cempura, *Zabytki kultury religijnej klasztoru Klarysek w Starym Sączu w XVIII wieku* (25 XI 1980); ks. dr Władysław Szewczyk, *Zmiany struktury osobowości u seminarzystów pod wpływem służby wojskowej — badania*

1975—77 (16 XII 1980). Posiedzenia odbyły się w Wyższym Seminarium Duchownym w Tarnowie.

Sekcja w Tuchowie, którą kierował O. mgr Andrzej Rębacz CSsR, zorganizowała sześć posiedzeń i jedno sympozjum. Tematyka posiedzeń była następująca: O. mgr Kazimierz Hołda CSsR, *Charakter eklezjalny życia zakonnego* (8 I 1980); O. dr Stanisław Stańczyk CSsR, *Biblijne podstawy życia w stanie beżżennym* (12 II 1980); O. mgr Jan Słowik CSsR, *Biblijne pojęcie ubóstwa w Starym Testamencie* (11 III 1980); O. mgr Stefan Zalewski CSsR, *Życie zakonne a duszpasterstwo* (15 IV 1980); O. mgr Jan Słowik CSsR, *Biblijne pojęcie ubóstwa w Nowym Testamencie* (13 V 1980); O. dr Stanisław Stańczyk, *Ubóstwo zakonne według reguły św. Benedykta* (9 XII 1980). W dniach 6—7 października 1980 roku odbyło się w Tuchowie sympozjum na temat *Teologia misji parafialnych*, na które złożyły się referaty: O. mgr Gerard Siwek CSsR, *Miejsce misji parafialnych w postannictwie Kościoła*; ks. bp dr Jerzy Ablewicz, *Słowo Boże w szacie misji ludowych*; ks. prof. dr hab. Władysław Piwowski, *Socjologia religii a misja Kościoła*; tenże, *Prze-powiadanie misyjne wobec przemian katolicyzmu w Polsce*; ks. ar Alois Kraner (Wiedeń), *Priorytet misyjny w powołaniu redemptorysty*. Wszystkie zebrania miały miejsce w Wyższym Seminarium Duchownym OO. Redemptorystów w Tuchowie.

II

Sekcja Wydawnicza, kierowana przez ks. prof. dra hab. Stanisława Grzybka w roku sprawozdawczym wydała sześć numerów dwumiesięcznika *Ruch Biblijny i Liturgiczny* w nakładzie 3200 egzemplarzy każdy, oraz sześć pozycji książkowych: Ks. Jerzy Chmiel, *Interpretacja Starego Testamentu w kerygmacie apostołskim o zmartwychwstaniu Jezusa*; Roman Maria Zawadzki, *Spuścizna pisarska Stanisława ze Skarbimierza*; Ks. Bolesław Kumor, *Ustrój i organizacja Kościoła Polskiego w okresie niewoli narodowej 1772—1918*; Praca zbiorowa, *Encyklika Ojca Świętego Jana Pawła II „Redemptor hominis” wraz z komentarzem*; Praca zbiorowa, *Scrutamini Scripturas. Księga pamiątkowa z okazji złotego jubileuszu kapłaństwa ks. prof. Stanisława Łacha*; Praca zbiorowa, *Specjalistyczne aspekty problemu antykoncepcji*.

III

Z okazji pięćsetnej rocznicy śmierci księdza Jana Długosza, Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie urządziło w kościele na Skałce, dnia 19 maja 1980 roku uroczystą Mszę świętą koncelebrowaną, ipsa die mortis Długosza, z homilią i procesją do Krypty Zasłużonych, gdzie znajduje się sarkofag Wielkiego Dziejopisarza. Tekst homilii wygłoszonej przez Prezesa Towarzystwa został wydrukowany w Ruchu Biblijnym i Liturgicznym w numerze 6 z roku 1980.

IV

W dniu 31 grudnia 1980 roku liczba członków Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie wynosiła 278; w tym jeden członek honorowy, 245 zwyczajnych i 32 wspierających. W roku sprawozdawczym przyjęto w skład Towarzystwa sześciu członków: pięciu zwyczajnych i jednego wspierającego. Skreślono z listy sześciu członków i sześciu zmarło.